

# ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ପ୍ୟୁଲିଜିଭଲ ପଟନୀ

ବନାମ

ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ

ନଭେମ୍ବର 24, 1994

[ଡ଼ି ଏ. ଏସ୍. ଆନନ୍ଦ ଏବଂ ଏମ୍. କେ. ମୁଖାର୍ଜୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବନ୍ଧୁ ]

*ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1973 - ଧାରା 386 - ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଲ ସଂହିତା, 1860 ଧାରା 302 - ଦଣ୍ଡବିଧାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ - ଦଣ୍ଡବିଧାନକୁ ବଜାୟ ରଖିବା - ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇ ନାହିଁ - ରହସ୍ୟାତ୍ମକ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ରାୟ ପୋଷଣୀୟ ନୁହେଁ ।*

ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ IPC ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପିଲକାରୀ ମାମଲାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ମାମଲାଠାରୁ ପୃଥକ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଆବଶ୍ୟକ କରେ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ସମର୍ପିତ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଅପିଲ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣିତ କଲେ ଯେହେତୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡର ଦଣ୍ଡାଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହାର ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅପିଲ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିଲେ, ତେଣୁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଏବଂ ଆଲୋଚନା କରିବା ଏବଂ ଅଦାଲତରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଦାଖଲଗୁଡ଼ିକ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏହି ମାମଲାରେ ଅପିଲକାରୀ ଓକିଲଙ୍କ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିକୁ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ, ବହୁତ କମ୍ ବିଚାର ଏବଂ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ରାୟଟି ରହସ୍ୟାତ୍ମକ ଅଟେ । ନ୍ୟାୟର ଏକ ସରଳ ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଥମ

ଅପିଲ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ସମୟରେ, ଯେତେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଭାବେ ହେଉ, ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି, ବିଚାର କରିବେ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ଏବଂ ଅଦାଲତରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଦାଖଲଗୁଡ଼ିକ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ଯଦି ଏହା ଏପରି କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଏ, ତେବେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟତଃ ଏହାର ଅପିଲୀୟ କ୍ଷମତା ଅଧୀନରେ ଏହାର ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଅଧିକାରିତା ନିର୍ବାହ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଏ । ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଅପିଲ ଅଧୀନରେ ଥିବା ରାୟକୁ ପୋଷଣୀୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 832/1994 ।

ଫୌଜଦାରୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 1192/93 ରେ ଗୁଜରାଟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1993 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 14 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀ କି ପାଇଁ ବିମଲ ତେଜ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ସୁଶ୍ରୀ ହେମନ୍ତିକା ଖାନ୍ନି ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଅନ୍ୟ ତିନିଜଣଙ୍କ ସହିତ ଅପିଲକାରୀଙ୍କୁ ଅହମ୍ମଦାବାଦର ବିଦ୍ବାନ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ବାରା ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ IPC ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ; ତାଙ୍କୁ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ କରାଯାଇଥିଲା । ବମ୍ବେ ପୋଲିସ୍ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 135 ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀ ମଧ୍ୟ ଏକ ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଅପରାଧ ପାଇଁ କୌଣସି ପୃଥକ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ଘୋଷଣା କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଅପିଲକାରୀ ତାଙ୍କ ଦୋଷ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରେ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । 1993 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 14 ତାରିଖର ରାୟରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ମାମଲାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ମାମଲାଠାରୁ ପୃଥକ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଏବଂ

ଦଣ୍ଡାଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇ, ଅପିଲକାରୀ ଏହି ଅପିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି ।

ଆମେ 1993 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର 14 ତାରିଖର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟକୁ ଟିପ୍ପଣୀ କରି ଦୁଃଖିତ ଯେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ମାମଲା ବର୍ତ୍ତନା କରିବା ପରେ, ଅପିଲର ସମାଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକମାତ୍ର ଆଲୋଚନା ରାୟର ଅନୁଲେଖରେ ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ପଢାଯାଇଛି :

" ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ନଥିବା ମାମଲା ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମୂଳ ନଥିବା ଅନୁଧ୍ୟାନ ପରେ, ଆମେ ଉପରୋକ୍ତ ଉପସଂହାରର ସଠିକତା ବିଷୟରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ । ନଥିବା ଥିବା ପ୍ରମାଣ ଏବଂ ଅହମ୍ମଦବାଦର ବିଦ୍ବାନ ଦୌରା ବିଚାରପତି, ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଯାଇଥିବା ସମଗ୍ର ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ପରେ ଏବଂ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ବରୁ ଆଗତ ଯୁକ୍ତିକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଚର୍ଚ୍ଚନା କରିବା ପରେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଅପିଲକାରୀ ଦୋଷୀ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆମେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ନାହିଁ ଏବଂ ମାମଲା ଖାରଜ ହୋଇଛି । "

ଯେହେତୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଆଜୀବନ କାରାଦଣ୍ଡର ଦଣ୍ଡାଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହାର ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅପିଲ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିଲେ, ତେଣୁ ସାକ୍ଷ୍ୟପ୍ରମାଣ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ଏବଂ ଆଲୋଚନା କରିବା ଏବଂ ଅଦାଲତରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଦାଖଲଗୁଡ଼ିକ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଏହା ଛଡା; ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣର କୌଣସି ଆଲୋଚନାରୁ, ଆମେ ଦେଖୁ ନାହିଁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣକୁ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥିଲେ । ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିକୁ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ, ବହୁତ କମ୍ ବିଚାର ଏବଂ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ଏହି ରାୟଟି ରହସ୍ୟମୟ ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦୋଷ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ କି "ଶ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥିଲା ତାହା ଆମେ ବୁଝି ପାରୁ ନାହିଁ । ନ୍ୟାୟର ଏକ ସରଳ ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିବାବେଳେ, ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି, ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ, ବିଚାର କରିବେ ଏବଂ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ଏବଂ ଅଦାଲତରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଦାଖଲ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ଯଦି ଏହା ଏପରି କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଏ, ତେବେ

ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟତଃ ଏହାର ଅପିଲୀୟ କ୍ଷମତା ଅଧୀନରେ ଏହାର ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଅଧିକାରିତା ନିର୍ବାହ କରିବା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୁଏ । ଆମ ଦ୍ଵାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଅପିଲ ଅଧୀନରେ ରାୟ ପୋଷଣୀୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମେ ଏହି ଅପିଲକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁଛୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟକୁ ବାତିଲ କରୁଛୁ ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ଅପିଲ ଶୁଣିବା ପରେ ଏହାର ନୂତନ ସମାଧାନ ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପ୍ରତିପ୍ରେରଣ କରିଛୁ । ଆମେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁଛୁ ଯେ ଆମେ ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ଭିତରକୁ ଯାଇନାହୁଁ ଏବଂ ଆମ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ କୌଣସି ମତ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ଯେହେତୁ ଅପିଲକାରୀ ହେପାଜତରେ ଅଛନ୍ତି, ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛୁ ଯେ ଏହି ଆଦେଶର ନକଲ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଅପିଲର ଫଏସଲା କରନ୍ତୁ । ତେବେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଅପିଲର ସମାଧାନ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପିଲକାରୀ ହେପାଜତରେ ରହିବେ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଜାମିନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥାଏ ।

ଏ. ଜି.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

### ଅସ୍ତୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁୟମନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

**ଭାଷାନ୍ତର :**

କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ

ଅନୁବାଦିକା, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।